

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Meghal a belvárosi korzó is*

Forrás:

Magyar Hírlap

Bp.
(Hely)

1926. 8. 1.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

394.04

Hely

Idő

1926

Személy

Helyszám

Meghal a belvárosi korzó is

A főváros közlekedésügyi tanácsnoka előterjesztést tesz, hogy szüntessék meg a Váci ucca és Petőfi Sándor ucca korzó jellegét és ezeken az útvonalakon járassák ezután az autobuszt. *Megszűnik hát a belvárosi korzó is, szertefoszlik egy szép darab mult, egy marék régi, kedves, mesolygó Pest, amelyik akkor volt virágjában, amikor Zrinyimentés, túri süveges urak, ingvállas, kössöntyüs, násfás dámák járták s amelyik végigélte a muló, változó divat minden korzakát a krinolintól és tunikától a jumperruháig és eton frizuráig.*

Mi volt valamikor a Váci ucca? Amikor még az volt a valaki, akinek kitétte *Goszleth, Koszmata és Koller a Calderoni* kirakatába az arc-képét. Nagy dolog volt az, társadalmi pozíció, ha valakinek a képmása megjelent ezekben a kirakatokban, ahol együtt főnhéjazott a *Károlyi Pista gróf, Aczél Béla báró* fotográfiája a szép *Rosenberg Gyuláéval, a Pálmag Ilkáé és Meszlényi Adrienneé* az akkori idők bálkirálynőivel: a gyönyörű *Della Vedella* lányokéval, *Lickl Irmáéval, Jurevák Pálmaéval, Blaskovits Melánéval* és a világszép *Széchenyi* konteszekéval.

Aki csak egy napot is töltött Pesten, megfordult a Váci uccában, a régi *Calderoni* tájkám, mint ahogy *Rómában* nem lehet elkerülni a Szent Péter-templomot, *Párizsban* az Arc de Triumph-ot, *New Yorkban* a Woolworth Buildinget. Elsétált ez előtt a kis, szürke ház előtt minden teremtettt lélek, pedig a boltban is régen *Hopp Ferenc* uram volt már az úr a *Calderoni* helyén, ez a nagyszerű műveltségű világutazó, aki isten tudja hányadszor kelt még nyolcvan éves korában is ázsiai útra és aki gyönyörű kis *Andrássy úti* villájába zsúfolt mű-

remekeit ajándékozta múzeumi célra.

Ki emlékezik már a híres *Nemzeti* szállodára, amelynek hajlékában ma a *Corso Mozi* tanyázik és ahol egyszer *Ferenc József* személyesen látogatta meg a nagybeteg, ritka nagyműveltségű, fölvilágosodott *Haynald* bitorost. Vidéki emberek azért ruccantak föl Pestre, hogy elkábuljanak a Szervita tér felé átsapó *Monaszerly és Kuzmik* kirakatain, végigcsodálkozzák a *Svoboda és Kolonits* auzlágjait, a *Késmárky és Illését*, aki valamivel a Váci ucca fölött *Kiszely* vendéglősnek adta át a helyét, a *Sip ucca* sarkán alapította az *Árkád-bazárt*, hogy itt végképpen megszűnjön ez a játékküzlet akkor, amikor már drágább lett a hintaló, mint az eleven ló. Minden gyerek álmainak álma volt a *Rippel Károly* gyerekjátékküzlete a *Hazai Takarékpénztár* mai palotája helyén, a régi *Kishid ucca* — ma *Türr István* ucca sarkán.

Volt-e nevezetesebb hely az 1793-ban alapított *Kristóf patikánál*, ott székelte ez a *Kristófházban*, amelyet arról a kedves szoborról neveztek el, amelyiken a nagy *Kristóf* karján tartja a kis *Kristófot*, — a városháza udvarára került ez a szobor is, miután túlélt a *Kristófházat*, pedig valamikor nem kisebb úr lakott ebben a házban, mint *Kisfaludy Károly*. És ki ne nézte volna meg, hogy hány óra — a *Lechner* nyilvános órájánál?!

A Váci ucca és *Korona ucca* sarkán büszkélkedett a híres *Korona-kávéház*, ahol csöndeser megfért az *Acsády Ignác* tudós asztaltársasága a híres, párbajozó, pofozkodó aranyifjúságával, amelynek tagjai mind — *szervusz, szervusz* — voltak és egyáltalán nem érdekelte őket sem az, hogy kicsoda-micsoda a *szervusz-barát*, sem az, hogy miből él? A *Koronával* szemben állott a *Magyary* híres *különlegességi trafikja*, ahol megfordult minden valamirevaló ember, a leg-

szebb pettyes szivarokat grófok, bárók, államférfiak, hatalmas bankigazgatók számára tették félre.

A *Zsibáros ucca* sarkáról, az *Adria biztosító palotájából* tötyögött át a Váci uccán, *Hatvani uccán* a Pannoniába minden áldott délben, kánuikulában éppen úgy, mint farkasordító zimankóban, *Pest öreg szerelmese: Podmaniczky Frigyes báró*, akin kockás volt minden — ruhája, nyakkendője, kamásnija és cipőbetétje — a nyakkendője tujében pedig székfü illatozott. Amikor áttípett az egyik oldalról a másikra az öreg úr, aki honvédből és lefokozott osztrák szekerész közlegényből (akkor is *hőfehér kesztyűben puccolta azonban a trénkocsit*), lett a szabadelvű párt elnöke — *megállott a kocsiforgalom, hogy baja ne essék az öreg úrnak?! Kinek a kedvéért állának ma meg a pesti kocsik?!*

A Váci ucca és *Korona ucca* — amit újabban *Petőfi Sándor* nevére keresztelték át —, pedig csak a folytatása volt az igazi korzónak, a *Hatvani uccainak*, ami *Kossuth Lajos* halála óta viseli a *Kossuth Lajos* nevét. Itt viharzott, pompázott, hullámozott ám igazán az élet. A régi *hatvani kaputól* — vagyis a *Károly király út és Múzeum* körút összetorkolásától a *Ferenciek bazáráig*, amellyel szemben gubbasztott sokáig a régi *rendőrőfkapitányság*. Azt a négy sarkot, amelyik állott a régi *Nemzeti Színház*ból, a *Vigyázó-palotából* és az ezekkel szemben terpeszkedő két házból — nevezték a *nyolcvanas években Scharfe Ecké-nek*, mert itt gyülekezett minden tüntetésre a diákság (a szocialisták megjelenéséig az ucca korlátlan urai) és innen intézték tüntető támadásaikat a *Nemzeti Kaszinó* ellen.

Abban az időben, amikor még „*frakkos bandának*” nevezte a *Nemzeti Kaszinó* urait

Verhovay, mert az első *Kisbirtokos Földhitelintézet* bukásakor sok kellemetlenség sült ki a kaszinó egyik-másik urára s amikor e heccék alatt párbajban úgy belelőtt *Majthényi Izidor* báró *Verhovayba*, hogy az hetekig lebegett élet és halál között. A véderővita forró napjaiban *susztartallérokkal* — nagyformájú *négykrajcárosokkal* — dobolták itt a *Kaszinó ablakait*, mert *aszfalt lévén itt, nem tudták fölszaggatni a hajigálásra alkalmasabb köveket*. Végre is a *Janszky-heccék* idején egy generálmajor *rendszerez* haditerv alapján *cernirozta a Scharfe Ecke* tüntetőt és sok ezer embert vitt hadizsákmányként a rendőrségre.

A *Hatvani uccába* torkollott az *Újvilág ucca*, amelynek egyik híres házából — ma az *Országos Kaszinó* palotája —, indultak el diadalmas útjukra az *Arany Sasból Kléh István, Királyi Pál, Polónyi* — a *sasok*. Ma *Semmelweisről* nevezik az *Újvilág uccát*, mert ott volt az a szülészeti klinika, ahol *Semmelweis* rájött arra, hogy a *szülési láz tulajdonképpen fertőzés s hogy a szülő nők fele azért hal meg e klinikán, mert az orvosok hullaboncolás után mennek műtetre*, anélkül, hogy a kezüket megmosnák s ezóta győzött az *antiszeptikus eljárás, a seb-higiéncia*.

A *Nemzeti Kaszinó* mellett állott 1848-ban a *Landerer és Heckenast* nyomda, ahol a sajtószabadság megszületett.

... Most megszűnik a korzó is, követi sírjába a sajtószabadságot... Vajjon melyik fog hamarabb föltámadni?!

K. Á.